

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
ของ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

การถอดบทเรียนในการบริหารจัดการผลกระทบและการแก้ไขปัญหาในสภาวะวิกฤตโควิด 19
(COVID-19)

1. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ต่อส่วนราชการ

1.1 ผลกระทบต่อวิธีการดำเนินงาน :

(1) มิติด้านขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการดำเนินการภายในองค์กร

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ พบว่า จากมาตรการควบคุมการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการจำกัดการเดินทาง เจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัดไม่สามารถเดินทางมาเข้าร่วมการฝึกอบรมการจัดโครงการเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงานได้

ตัวชี้วัดร้อยละของผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือที่กำหนดตามกฎหมาย (83 สาขาอาชีพ) พบว่า จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ยังระบอบอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับรัฐบาลได้ออกประกาศพื้นที่สถานการณ์การที่กำหนดเป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด พื้นที่ควบคุมสูงสุด และพื้นที่ควบคุมตามข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในหลายจังหวัดเป็นพื้นที่ควบคุม ลดการรวมกลุ่มเกิน 5 คน หรือต้องเว้นระยะห่างทางสังคม ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานตามแผนที่กำหนดไว้ได้ ประกอบกับมีสถานประกอบกิจการหลายแห่งปิดกิจการชั่วคราวและให้ลูกจ้างหยุดงาน หรือเลิกจ้าง ทำให้ส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือให้กับแรงงานได้ และการตอบแบบสำรวจของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแรงงานที่ยังคงทำงานอยู่ในสถานประกอบกิจการและมีสถานะความเป็นลูกจ้างในวันที่ดำเนินการสำรวจมีจำนวนลดลง เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สถานประกอบกิจการมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในรูปแบบ Work From Home ประกอบกับมีการแจ้งหยุดกิจการชั่วคราว บางแห่งมีการเลิกจ้างลูกจ้าง และลูกจ้างบางส่วนลาออก จึงทำให้ติดต่oprสานงานกับสถานประกอบกิจการและลูกจ้างได้ยาก

(2) มิติด้านการบริหารจัดการงบประมาณ

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ พบว่า การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลต่อการบริหารจัดการงบประมาณโครงการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เนื่องจากบางกิจกรรมไม่สามารถดำเนินการได้หรือเกิดความล่าช้า ทำให้มีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ และการดำเนินการไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่ได้วางไว้

(3) มิติด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ พบว่า การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผนของโครงการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องทำการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์ ภูมิลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับกิจกรรมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

(4) มิติด้านผู้รับบริการ

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ พบว่า โครงการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มีการปรับกิจกรรมการดำเนินงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องเสียเวลาทำความเข้าใจ ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำกิจกรรม/โครงการ ดังกล่าว

1.2 ผลกระทบต่อการดำเนินงานตามตัวชี้วัดของส่วนราชการ : ส่วนราชการอธิบายให้เห็นว่า ตัวชี้วัดในแต่ละตัวชี้วัดได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งทางบวกและทางลบ และสาเหตุของผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดของส่วนราชการที่ได้รับผลกระทบ

ตัวชี้วัดที่ได้รับผลกระทบ	สาเหตุ
1. ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์	พบว่า การแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการงบประมาณโครงการ เนื่องจากมาตรการจำกัดการเดินทาง ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน และการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำให้มีผลต่อการเบิกจ่ายงบประมาณ
2. ตัวชี้วัดร้อยละของผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือที่กำหนดตามกฎหมาย (83 สาขาอาชีพ)	พบว่า การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้ส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้ตามแผนที่กำหนดไว้ และสถานประกอบกิจการบางแห่งอาจไม่มีคำสั่งซื้อ หยุดการผลิตชั่วคราว ทำให้ไม่สามารถจ้างลูกจ้างผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานตรงตามตำแหน่งที่ผ่านการทดสอบ ส่งผลให้ไม่สามารถจ่ายค่าจ้างตรงตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน แต่จ่ายค่าจ้างตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และสถานประกอบกิจการมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในรูปแบบ Work From Home ประกอบกับการแจ้งหยุดกิจการชั่วคราว บางแห่งมีการเลิกจ้างลูกจ้าง และลูกจ้างบางส่วนลาออก ทำให้ติดต่อประสานงานกับสถานประกอบกิจการและลูกจ้างได้ยาก จึงทำให้การตอบแบบสำรวจของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นแรงงานที่ยังคงทำงานอยู่ในสถานประกอบกิจการและมีสถานะความเป็นลูกจ้างในวันที่ดำเนินการสำรวจมีจำนวนลดลง

2. มาตรการการตอบสนองของส่วนราชการ

ตารางที่ 2 การตอบสนองของส่วนราชการ

การตอบสนองของส่วนราชการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น	ปัจจัยแห่งความสำเร็จและอุปสรรค
1. มิติด้านขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการทำงานภายในองค์กร		
ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์		
<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เร่งรัดหน่วยงานส่วนภูมิภาคให้ดำเนินการตามแผนที่กำหนด - มีการปรับปรุงกระบวนการขั้นตอนเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานโครงการการเบิกจ่ายงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจสามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง 	สามารถดำเนินการได้ตามแผนปฏิบัติการที่ได้ปรับปรุงแล้ว	<p><u>ปัจจัยแห่งความสำเร็จ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการประสานงานกับหน่วยงานส่วนภูมิภาค เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการปรับปรุงกรรม - การติดตามสถานการณ์ และการปรับเปลี่ยนแผนการทำงานอย่างรวดเร็ว
ตัวชี้วัดร้อยละของผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือที่กำหนดตามกฎหมาย (83 สาขาอาชีพ)		
<p>กองคุ้มครองแรงงานประสานหน่วยปฏิบัติทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อติดตามกลุ่มเป้าหมายให้ตอบแบบสำรวจ</p>	<p>กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสำรวจ ส่งคืนกองคุ้มครองแรงงานทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์</p>	<p><u>ปัจจัยแห่งความสำเร็จ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เข้ารับการทดสอบฝีมือแรงงานที่ติดต่อได้ ให้ความร่วมมือตอบแบบสำรวจ โดยพบว่า ได้รับค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานคิดเป็นร้อยละ 81.96 ของผู้ที่ทำงานในสาขาที่ทดสอบทั้งหมด (คำนวณอัตราส่วนของผู้ผ่านการทดสอบได้รับค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ 250 คน และการตอบกลับ จำนวน 305 คน) 2. การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตในสถานการณ์โควิด-19 <p><u>อุปสรรค</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้สถานประกอบกิจการ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในรูปแบบ Work From Home รวมทั้งมีการแจ้งหยุดกิจการชั่วคราว บางแห่งมีการเลิกจ้างลูกจ้าง และลูกจ้างบางส่วนลาออก จึงทำให้ติดต่อประสานงานกับ

การตอบสนองของส่วนราชการ	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น	ปัจจัยแห่งความสำเร็จและอุปสรรค
		<p>สถานประกอบกิจการและลูกจ้างได้ยาก และหากกลุ่มเป้าหมายตอบแบบสำรวจได้ยาก <u>ส่งผลให้มีจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจลดลง</u> มีผู้ตอบแบบสอบถามไม่ครบตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ที่จำนวน 400 คน</p> <p>2. การประสานงานกับสถานประกอบกิจการยากขึ้นในช่วงที่มีการทำงานแบบ Work From home</p>
2. มิติด้านงบประมาณ		
ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์		
เร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้ได้ตามแผนที่กำหนด	หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคสามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามแผน (ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ)	-
3. มิติด้านการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล		
ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์		
เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องการศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์ กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาปรับกิจกรรมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน	มีการปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และสามารถดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนด	-

3. การบริหารจัดการที่ดีของหน่วยงานในสภาวะวิกฤตโควิดฯ และควรขยายผล

(1) มิติด้านขั้นตอน กระบวนการ และวิธีการทำงานภายในองค์กร

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ : การดำเนินโครงการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานได้มีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการอบรมและประชุมผ่านระบบออนไลน์

(2) มิติด้านงบประมาณ

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ : โครงการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน มีการปรับกิจกรรมการดำเนินงาน และการเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างต่อเนื่อง

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย :

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ : ควรมีนโยบายการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานสังกัดกระทรวงแรงงานในการดำเนินการเชิงรุกเกี่ยวกับการป้องกันการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน

4.2 ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ :

ตัวชี้วัดอันดับในรายงานประจำปีสถานการณ์การค้ามนุษย์ : การดำเนินโครงการขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ควรมีการอบรมพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการคัดแยกเหยื่อตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการอบรมเจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงแรงงานเพื่อแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ตัวชี้วัดร้อยละของผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือที่กำหนดตามกฎหมาย (83 สาขาอาชีพ) :

- ปรับเปลี่ยนวิธีการทดสอบฯ โดยนำเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต ระบบออนไลน์มาใช้ดำเนินกิจการต่าง ๆ ให้เพิ่มมากขึ้น และกลุ่มเป้าหมายควรกำหนดว่า ผู้ผ่านการทดสอบฯ ต้องทำงานอยู่ในสถานประกอบกิจการเท่านั้น จึงจะสามารถตรวจสอบได้ว่า ผู้ผ่านการทดสอบฯ เหล่านั้นได้รับค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือหรือไม่ อย่างไร

- การจัดทำฐานข้อมูลของผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติได้รับอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือที่กำหนดตามกฎหมาย (96 อาชีพ) ในปีถัดไป

- กำหนดให้สถานประกอบกิจการและผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติฯ มีหน้าที่ต้องรายงานผลพร้อมแสดงหลักฐานการทำงานในสถานประกอบกิจการตรงตามสาขาที่ทดสอบและได้รับค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ ต่อกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ปีละ 1 ครั้ง
